

Budget 2026

samt plan 2027-2029

Dokumenttyp	Dokumentägare	Beslutsinstans	Giltig till
Budgethandling	Kommunstyrelsen	Kommunfullmäktige	2026-12-31
Upprättad av	Fastställd/uppriättad	Reviderad av	Senast reviderad
Ekonomienheten	I KF 2025-06-23		
Dokumentet gäller för			Diarienummer
Samtliga verksamheter			

Innehållsförteckning

1	Marknad	3
1.1	Global osäkerhet medför förlängd osäkerhet	3
1.2	Kommunernas ekonomi och demografiska utmaningar	4
2	Allmänna budgetförutsättningar	5
2.1	Syfte	5
2.2	Anslagsbindningsnivå	5
2.3	Resursfördelningsmodell	5
2.4	God ekonomisk hushållning	6
2.5	Balanskrav	7
2.6	Extern ränta	7
2.7	Intern ränta	8
2.8	Resultatenheter	8
2.9	Resultatutjämningsreserv och resultatreserv	9
2.10	Miljö- och byggnämnden inklusive räddningstjänst	9
2.11	Budgetberedningens tidsram	9
3	Budgetarbetet	10
3.1	Budgetberedningens träffar	10
3.2	Budgetberedningens politiska deltagare	10
3.3	Budgetförutsättningar	10
3.4	Befolkningsutveckling	11
3.5	Skatteuttag	12
3.6	Skatteintäkter och generella statsbidrag	12
3.7	Personalomkostnadspåslag	12
3.8	Pensionskostnader på finansieringen	13
3.9	Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)	13
3.10	Taxor och avgifter	14
3.11	Investeringar och fördelning av kapitalkostnader	14
3.12	Besparingar och prioriteringar i driftbudgeten	15
3.13	Kommunfullmäktige	15
3.14	Kommunstyrelsen	16
3.15	Gemensamma nämnder	16
3.16	Fördelning driftbudget	17
3.17	Verksamheterna lägger totalt förslag till driftbudget	18
	Faktasammandrag (tkr)	19
	Resultatbudget 2026 och plan 2027-2029 (tkr)	20
	Investeringsbudget 2026 och plan 2027-2029 (tkr)	21
	Politiska prioriteringar driftbudget 2026 (tkr)	22

Bilaga 1 Prognos antal invånare 1-18 år samt 80+

Bilaga 2 Samtliga politiska partiers budgetförslag

1 Marknad

1.1 Global osäkerhet medför förlängd osäkerhet

Den globala ekonomiska osäkerheten har ökat markant sedan slutet av förra året. Höjda importtullar dämpar såväl global efterfrågan och utrikeshandel som global BNP-tillväxt. Att de hotande tullhöjningarna är gigantiskt stora samt att beskederna om ändrade tullsatser har annonserats oberäkneligt förklarar den exceptionella ovisshet som nu råder. Hög osäkerhet gäller givetvis även ekonomiska bedömningar.

På kort sikt är det handelskriget som påverkar världsekonomin mest, både genom svagare tillväxt och större finansiell oro. Omvärldsläget ger även en svag svensk exportmarknad samt avvaktande hushåll och företag. Den konjunkturuppgång som tidigare förutspåts bedöms därför bli mer utdragen än vad tidigare prognoser visat.

USA:s nedprioritering av försvarsviljan mot europeiska Natoländer samt närmandet till Ryssland har fundamentalt förändrat säkerhetsläget med stora konsekvenser för Europa. Som svar på detta har EU och Sverige kraftigt höjt sina försvarsambitioner. EU-kommissionen har föreslagit mycket stora försvarsinvesteringar för att stärka Europas strategiska kapacitet och minska beroendet av importerat försvarsmaterial. Sverige planerar att öka militära utgifter till 3,5 procent av BNP till 2030.

Den allt svagare BNP-tillväxten bedöms dämpa global inflation. Lägre handelshinder, sjunkande inflation samt penningpolitiska lättnader med sänkta styrräntor under andra halvåret 2025 antas borga för en återhämtning i ekonomin. Global BNP-tillväxt blir dock svag både 2025 och 2026 men ökar när konjunktoren stärks. Ökning av europeisk försvarsindustri ökar produktion och sysselsättning inom eurozonen.

BNP-tillväxt

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	Utfall		Prognos		Kalkyl	
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Eurozonen	0,5	0,7	0,2	1,2	2,9	2,9
USA	2,9	2,8	0,6	1,0	2,2	2,5
Kina	5,5	4,7	4,2	3,9	4,1	3,9
Världen	3,3	3,0	2,0	2,3	3,4	3,4
Världen, handelsviktad*	1,4	1,6	1,0	1,5	2,7	2,8

På den svenska arbetsmarknaden har sysselsättningen de senaste två åren minskat i näringslivet medan den offentliga sysselsättningen har fortsatt öka. Trots nedgång i total sysselsättning är det svårt att rekrytera personal med rätt kvalifikationer. Framöver väntas en gradvis återhämtning av sysselsättningen men arbetslösheten förväntas bli fortsatt hög både 2025 och 2026.

De svenska hushållens konsumtion motsvarar ungefär hälften av svensk BNP och är en viktig faktor för svensk tillväxt. Förutsättningarna för stigande konsumtionstillväxt är goda då hushållens reala disponibla inkomster ökar med stigande reallöner, sänkta räntor och skattesänkningar. Dock hämmas konsumtionsviljan av osäker omvärld, orolig aktiemarknad och lågt buffertsparande. Konsumtionen väntas öka under 2026.

1.2 Kommunernas ekonomi och demografiska utmaningar

År 2024 redovisade 87 kommuner negativa resultat. Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen för pensioner föll i kommunerna för tredje året i rad och uppgår nu till knappt 40 procent. De senaste åren har inneburit en urholkning av kommunsektorns köpkraft. Svaga resultat påverkar både kortsiktiga förutsättningar och långsiktig beredskap att finansiera investeringar med egna medel. Samtidigt står kommunerna inför stora investeringar och reinvesteringar, exempelvis i VA-systemen. Det kommer bli kostsamt och kostnaderna riskerar att slå särskilt hårt mot mindre kommuner. Det är därför helt avgörande att prioritera och genomföra nödvändiga anpassningar för att skapa rejäla överskott och därmed skapa beredskap att klara investeringsbehoven.

I små kommuner, under 10 000 invånare, har resultaten sjunkit mer än i större kommuner. De mindre kommunerna har inte lyckats anpassa kostnaderna i samma utsträckning som de större kommunerna. Generellt sett har större kommuner även större finansiella intäkter. Resultaten varierar även mellan kommunerna med hög och låg skatt. De 60 kommuner med en skattesats över 22,50 hade tillsammans negativt resultat på -245 kronor per invånare medan de 30 kommuner med en skattesats under 20 kronor hade ett genomsnittligt resultat på 2 895 kronor per invånare. Skillnaden mellan den högsta och den lägsta skattesatsen är 7 kronor och 20 öre.

Efter två år av real urholkning av skatteunderlaget pekar prognosen på en kraftig återhämtning 2025, vilket bland annat beror på kraftigt minskade pensionskostnader på grund av minskande inflationstakt. Om det geopolitiska läget skulle förvärras kan både tillväxt och skatteunderlag utvecklas svagare än prognostiserat.

Det civila försvaret har fått ökad betydelse där kommuner fått krav att omedelbart stärka sin beredskap och vara självförsörjande under två veckor. Enligt finansieringsprincipen ska kommunerna ersättas för kostnaderna som uppstår, men SKR bedömer att föreslagna tillskott inte är tillräckliga för att täcka sektorns fulla behov.

Kommunerna behöver anpassa verksamheterna till den demografiska utvecklingen.¹ SCB prognosticerar fortsatt låga födelsetal, vilket innebär att antalet barn i förskolan och i de lägre stadierna i grundskolan minskar rejält de kommande åren. Tecken på anpassning syns redan nu. Betydligt fler anställda, främst barnskötare, lärare och elevassistenter, blev uppsagda på grund av arbetsbrist 2024 jämfört med tidigare år.

Anpassningen av pedagogisk verksamhet bidrar till att frigöra resurser till ökande behov inom framförallt äldreomsorgen. Antalet invånare som är 85 år eller äldre förväntas öka med drygt 60 procent fram till 2034. Detta innebär en kraftig expansion av målgruppen för äldreomsorgen. Trots en kraftig ökning i antalet äldre förväntas inte antalet som nyttjar äldreomsorg öka i samma utsträckning, bland annat beroende på forskning, utveckling och insatser inom Regionerna. För att genomföra anpassningar på ett framgångsrikt sätt krävs gedigna utredningar som klarlägger framtida behov. Det krävs även nära och långsiktig dialog med invånare, den egna organisationen och andra utförare. Transparent och tidig kommunikation om varför förändringar görs och vilka mål som eftersträvas är avgörande för att skapa förståelse och legitimitet.

---

¹ Se bilaga 1. Prognos antal invånare 1-18 år samt 80+

2 Allmänna budgetförutsättningar

2.1 Syfte

Budgetens och planens syfte är att visa vad Norsjö kommun vill åstadkomma de kommande fyra åren, tjäna som underlag för prioriteringar mellan verksamheterna samt utgöra ett reellt beslutsunderlag för fullmäktige. Budget och plan ska vara komprimerad. Planår avser en plan och är inte detsamma som beslutad budget.

2.2 Anslagsbindningsnivå

Kommunfullmäktige fastställer rambudget för fullmäktige, kommunstyrelse, finansiering samt för respektive gemensam nämnd i juni månad. Omflyttning av anslag, om disponeringar, utanför respektive styrelse får inte ske utan beslut av kommunfullmäktige. I prislappsmodellen framgår även anslagsnivåer till kommunstyrelsens verksamheter. Kommunstyrelsen får besluta om att flytta anslag mellan egna verksamheter, vilket medför att anslagsnivåer som presenteras i budgetbeslutet kan komma att förändras när kommunstyrelsen beslutar om sin detaljbudget i början av december.

2.3 Resursfördelningsmodell

Resursfördelningen spelar en viktig roll för ekonomistyrningen, det vill säga förmågan att använda begränsade resurser effektivt, möta behov och nå uttalade mål. För kommunen är det därför viktigt att ha en fungerande modell när man fördelar resurser och arbetar fram en budget.

Budgetarbetet handlar om att ta reda på hur mycket pengar kommunen har att röra sig med och mynnar ut i en så kallad "rambudget" som fördelar hur mycket pengar kommunens styrelser, nämnder, verksamheter och finansieringen ska få att förfoga över kommande år. Det är nu andra året som resursfördelningen utgår från SKR:s så kallade prislappsmodell. Modellen tydliggör hur befolkningsförändringar direkt påverkar vilken verksamhet kommunen har möjlighet att finansiera utan att tära på ekonomin, att ha en ekonomi i balans och uppnå god ekonomisk hushållning.

Med prislappsmodellen görs fördelningen utifrån så kallade prislappar. En prislapp är en styckkostnad, en grundkostnad, för ett barn, en elev eller en brukare. Prislappen består av två delar, där den första delen är genomsnittskostnaden per invånare i en viss verksamhet, sett till riket som helhet. Den andra delen är unik för varje enskild kommun genom att hänsyn tas till kommunens förutsättningar. I likhet med kostnadsutjämningen justeras prislappen uppåt eller neråt beroende på hur kommunens befolkningssammansättning är, glesbygd, socioekonomiska faktorer och dylikt. Eftersom prislappen är volymbaserad omfördelas resurser till verksamheter med ökade demografiska behov.

Prislappen används för att räkna fram en "teknisk ram" för respektive verksamheter, det vill säga vad verksamheten "borde" kosta utifrån snittkostnaden i riket och egna förutsättningar. Den tekniska ramen är grunden i budgetarbetet och är inte per

automatik detsamma som verksamheternas slutliga rambudget. Teknisk ram adderat med politiska prioriteringar utgör rambudget. Prioriteringar tydliggör därför riktade satsningar utöver vad verksamheterna "borde" kosta.

Prislapp x antal invånare i en åldersgrupp = Teknisk ram

Teknisk ram + politiska prioriteringar = Rambudget

Kommunens samtliga verksamheter omfattas av prislappsmodellen, men det är bara obligatorisk verksamhet (förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, ordinärt boende och särskilt boende) som omfattas av utjämningsystemet och därmed av prislappar. LSS har en egen utjämningsmodell.

Övriga verksamheter har ingen egen modell i utjämningsmodellen. För dessa kan kommunen antingen välja att budgetera utifrån:

- budget på budget,
- mest lika kommuner eller
- lika stora kommuners kostnader.

I budgetarbetet har budget på budget och mest lika kommuner använts som modell.

SKR uppdaterar prislappsmodellen vid ett flertal tillfällen under året. Vid varje uppdatering förändras beloppsnivåer i högre eller lägre omfattning. Den uppdatering av befolkningsutfall, prislappar samt skatter och bidrag som sker i februari utgör grundförutsättningarna. Utifrån dessa kan verksamheterna börja analysera preliminära utfall av de tekniska ramarna samt det prioriteringsutrymme som återstår. Eftersom uppdateringen av prislappsmodellen sker först i slutet av april och budgetbeslut tas i juni månad har verksamheterna enats om att följa februariprognosen.

För att veta om kommunens verksamheter är kostnadseffektiva och vilken kvalitet verksamheterna levererat är det viktigt att statistiskt jämföra den egna kommunen med andra kommuner. Statistikdatabasen är Kolada. För att få till en ökad styrning mot genomgående kostnadseffektivitet har åtta kommuner inom Region 10 (R10) infört prislappsmodellen. Alla kommuner använder dock inte modellen aktivt alternativt att de inte använder modellen fullt ut. Norsjö kommun använder modellen fullt ut. Ekonomienheten befarar dock att tidigare års förfaringssätt med verksamheternas "äskanden" för att återställa eller öka tidigare års budgetanslag kommer att leva kvar ett tag, vilket skulle innebära att det kan ta några år att uppnå acceptansen om och stävan mot att inte kosta mer än vad de tekniska ramarna anger samt att prioriteringarna fördelas till fullo så som det är tänkt i modellen.

2.4 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner i samband med antagande av budget ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i delårsbokslut och i årsredovisning samt att revisorerna ska göra en skriftlig bedömning om resultaten och bedöma om de är förenliga med beslutade finansiella mål. Inför varje budgetår ska de kortsiktiga finansiella resultatmålen anges.

De långsiktiga finansiella målen är antagna i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning och gäller över mandatperioden. Det finansiella mandatmålet har fyra indikatorer, där resultat, soliditet och betalningsberedskap är årliga målsättningar. Nettoinvesteringarna är över mandatperioden, vilket innebär att investeringsnivån kan vara högre vissa år men behöver i så fall kompenseras med lägre nivåer andra år för att klara mandatmålet.

Mandatmål	Indikator	Måltal
Långsiktig hållbarhet med en ekonomi i balans för att uppnå god ekonomisk hushållning	Årsresultatets andel av skatter och bidrag	3%
	Soliditet exklusive ansvarsförbindelse och pensionsförpliktelser	50%
	Betalningsberedskap med likvida medel, minst	60 dagar
	Nettoinvesteringar, kr per invånare och år, mandatperiod	Max 4 tkr

När årets intäkter och kostnader summeras räcker inte ett nollresultat eftersom det snabbt försvagar kommunens finansiella förmåga att möta framtida ekonomiska utmaningar och satsningar. Nuvarande generation har ett ansvar att ge framtida generationer möjligheter att få samma goda kommunala verksamhet som nuvarande generationer har haft. Därför håller det inte i längden att konsumera mer än vad det finns finansiering för.

För att uppnå beslutad resultatnivå ska 2026 års resultat uppgå till minst 10,8 mnkr. Soliditet och betalningsförmåga ska för budgetåret och planåren minst uppgå till de långsiktiga målen på 50 procent respektive 60 dagar. Nettoinvesteringarna ska inte överstiga mandatmålet målsättning. För att fastställa kvarvarande investeringsutrymme har investeringar som erhållit investeringsbidrag matchats ihop med dess kostnadsflöde. Se avsnitt 3.11 Investeringar och fördelning av kapitalkostnader. Investeringsbeslut måste även beakta kommunens betalningsförmåga.

2.5 Balanskrav

Balanskravet innebär att kommuner inte får besluta om en negativ budget, men synnerliga skäl kan åberopas i extrema situationer. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år.

2.6 Extern ränta

Efter de senaste årens höga inflation har Riksbankens arbete med att sänka inflationen gett resultat. Styrräntan har sänkts vilket medför sjunkande räntor och lägre kostnader för tagna krediter men även lägre avkastning på likvida medel.

Kommunens tecknade lånekrediter har delvis rörlig och delvis fast räntekostnad. Lånet för de lättillgängliga insamlingsplatserna är återbetalt i slutet av 2026 medan lånet för tillhörande kranbil ska skrivas om i slutet av 2026 och har då ytterligare fyra år kvar innan det är reglerat. Kostnaderna för lånekrediterna belastar verksamheten för förpackningsinsamling.

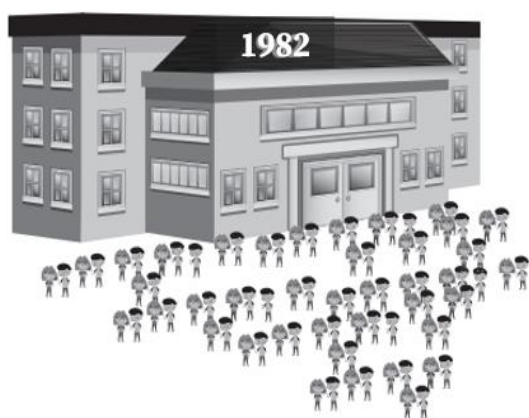
2.7 Intern ränta

Sveriges kommuner och regioner (SKR) fastställer årligen förslag till internränta som bygger på kommunsektorns upplåningskostnader och ska ge en rimlig räntenivå sett över en investerings livslängd. För år 2026 har SKR föreslagit en internränta på 2,75 procent, vilket är 0,25 procent högre än året innan. Fullmäktige har beslutat att följa SKR:s föreslagna ränta på självfinansierade investeringar.

2.8 Resultatenheter

Som nämnts ovan räknas prislapparna delvis ut på snittkostnaderna i riket. I en prislapp ingår alla kostnader. Detta medför att kommunen behöver fördela ut alla kostnader som hör till en verksamhet men som ska belastas av en annan verksamhet. Sådana kostnader fördelar Norsjö kommun sedan tidigare ut via kommunens resultatenheter intern IT-verksamhet, måltidsverksamhet, internt hyrda fastigheter samt städ. Sedan 2025 utgör även bemanningenheten en resultatenhet. Med resultatenhet menas att verksamheten redovisar nollresultat vid årets slut. Interndebitering sker månadsvis och slutreglering sker i bokslutsarbetet där överskott alternativt underskott tillskrivs enhetens nyttjare.

Precis som prislappsmodellen ska internfördelningarna hjälpa till att ”sy in eller sy ut kostymen”. Skatteintäkter och generella statsbidrag påverkas direkt när kommunen växer eller krymper, vilket leder till att kostnader och behov måste ses över. Verksamheterna får svart på vitt vad deras faktiska kostnader för IT, måltider, lokaler städ samt vikarieanskaffning och schemalägningshjälp är och måste själva avgöra om kostnaderna motsvarar behoven eller inte. Alltför höga kostnader för resultatenheternas verksamheter medför att verksamheternas egna kostnader kan behöva slimmas för att få pengarna att räcka till. Dialog, samverkan och koncernmedvetenhet är viktigt för att systemen med interndebering ska fungera så som det är tänkt.

2.9 Resultatutjämningsreserv och resultatreserv

Kommuner har haft möjlighet att avsätta medel i en resultatutjämningsreserv (RUR). Riktlinjer för RUR har beslutats av kommunfullmäktige inom ramen för riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Kvarvarande avsatta medel i RUR uppgår för närvarande till 15,5 mnkr.

I slutet av oktober 2023 beslutade riksdagen att RUR ska fasa ut. Det är därför inte längre möjligt att reservera medel till RUR, däremot kan medel disponeras från RUR till år 2033. Istället har det införts en Resultatreserv (RER) som förväntas bidra till ökad flexibilitet i användningen av sparade medel. Kommunens egna principer kopplade till RER har reglerats i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning och fastställts av fullmäktige.

2.10 Miljö- och byggnämnden inklusive räddningstjänst

Malå kommun är huvudman för den gemensamma nämnden Miljö och Bygg inklusive räddningstjänst. Vid ett flertal tillfällen har Malå kommuns fullmäktige beslutat om en annan rambudget än vad verksamhetsansvariga i Malå meddelat Norsjö kommun att den preliminärt budgeten är innan beslut fattats. För att säkerställa att Norsjö kommun har samma budget som Malå kommuns fullmäktige har beslutat har Norsjö kommuns ekonomichef mandat att justera Norsjö kommuns fastslagna budget för nämnden så den motsvarar beslutet i Malå kommun. Justeringen sker via KS-förfogande genom återställande av budget till KS-förfogande i de fall Norsjö kommun har högre beslutad rambudget än vad Malå kommun beslutat och nyttjande av KS-förfogande i de fall som Norsjö har en lägre beslutad rambudget än vad Malå beslutat. Nyttjande av KS-förfogande får inte överstiga de medel som finns inom KS-förfogande, vilket innebär att Norsjö kommuns budget kommer att avvika från Malå kommuns beslutade budget om detta inträffar. Om budgetjustering görs ska kommunstyrelsen informeras om detta.

2.11 Budgetberedningens tidsram

De år som det är valår, de år som val förrättas i hela landet, är inriktningen att sittande fullmäktige ska besluta om en preliminär budget i juni före nästkommande kalenderår och tillhörande planperiod. Detta eftersom det regleras i kommunallagen att budgeten ska beslutas av det nya kommunfullmäktige efter valet.

De år då det inte är valår är inriktningen att fullmäktige ska besluta om budgeten i juni före nästkommande kalenderår och tillhörande planperiod. Detta eftersom verksamheterna ska kunna komma igång med beslutade besparingsåtgärder så tidigt som möjligt och kunna implementera åtgärderna till årsskiftet innan budgetårets början. Eftersom innevarande år inte är ett valår är inriktningen att budget 2026 och tillhörande planår 2027-2029 ska beslutas av fullmäktige i juni 2025.

3 Budgetarbetet

Avsnittet redovisar förutsättningar och arbete med framtagande av budget 2026 samt ytterligare tre planår.

3.1 Budgetberedningens träffar

Årets budgetarbete inleddes i början av året med en Kick-off där politiska och fackliga företrädare bjöds in tillsammans med personal från samtliga kommunala verksamheter, bolagets styrelseordförande och VD, ansvarig chef för Miljö- och byggnämnden samt fackliga företrädare. Arvidsjaurs kommun var inbjudna för att berätta om hur deras kommun arbetar med prislappsmodellens prioriteringsutrymme. Tyvärr kunde varken politiker eller tjänstepersoner delta vid mötet, vilket medförde att Norsjö kommuns kommunchef föredrog Arvidsjaurs arbetssätt.

I mars hölls den första budgetberedningen där budgetprocess, budgetförutsättningar, prioriteringsutrymme, investeringar, taxor/avgifter samt skatteuttag presenterades för politiska företrädare. Den andra budgetberedningen hölls i början av april där de politiska partierna presenterade vilka förslag till investeringar, taxor/avgifter samt skatteuttag som politikerna avsåg att föreslå till kommunstyrelsen och fullmäktige. Därefter presenterades de tekniska ramarna samt de justeringar som verksamheterna gjort i grundförutsättningarna gällande bibliotek, kollektivtrafik, högskoleutbildning samt att kvarvarande strukturpengar fördelats till idrotts- och friluftsanläggningar.

Den tredje budgetberedningen hölls i början av maj. På mötet presenterades befolkningsutveckling, uppdaterad prognos av skatteintäkter och statsbidrag och PKV samt verksamhetens förslag till fördelning av prioriteringsutrymmet. Vid den fjärde och sista budgetberedningen, som hölls i slutet av maj, presenterade de politiska partierna deras förslag till hur prioriteringsutrymmet ska fördelas. Den politiska majoritetens utgör förslag till kommunstyrelsen och fullmäktige.

3.2 Budgetberedningens politiska deltagare

Samtliga partier med mandat i kommunfullmäktige har varit inbjudna till budgetberedningen. Socialdemokraterna (S) tillsammans med Vänstern (V) har egen politisk majoritet. Övriga inbjudna är Kristdemokraterna (Kd), Liberalerna (L) Moderaterna (M) och Sverigedemokraterna (Sd). Sverigedemokraterna har inte deltagit vid kick-offen, inte i någon budgetberedning och har heller inte lämnat några budgetförslag.

3.3 Budgetförutsättningar

I prislappsmodellen ska det anges vilka budgetförutsättningar som ska gälla för budgetåret 2026 samt planperioden 2027-2029. De förutsättningar budgetberedningen ska hantera gällande driftsbudgeten är befolkningsutveckling, skatteuttag, skatteintäkter och generella statsbidrag, personalomkostnadspåslag, pensionskostnader samt prisindex för kommunal verksamhet. Hur budgetberedningen hanterat dessa framgår i kommande avsnitt. Samtliga partier har arbetat utifrån samma budgetförutsättningar.

3.4 Befolkningsutveckling

Kommunens viktigaste inkomstkälla är kommunalskatten. För budgetåret 2026 betalas skatt till den kommun där individen är folkbokförd den 1 november 2025. Trots detta grundar sig prislappsmodellen på en prognos av genomsnittligt antal invånare under ett kalenderår. Att i inledningen av 2025 uppskatta invånarantal i början och slutet av 2026 innebär en mycket grov uppskattning. Budgetberedningen har valt att använda prislappsmodellen fullt ut vilket innebär att prognosen av antalet folkbokförda vid inledningen av 2026 tillsammans med prognos av befolkningsförändring under 2026 används för att beräkna genomsnittligt befolkningstal under budgetåren och planåren.

Att uppskatta befolkningsutvecklingen är ytterst svårt. Sedan Northvolts konkurs har invånarantalet sjunkit i kommunen. Försiktighetsprincipen bör tillämpas vid prognos om framtida intäkter kopplade till befolkningstal. En alltför positiv befolkningsprognos medför att för mycket pengar fördelas ut till verksamheterna och vice versa om prognosen är för negativ. Det är dock betydligt mer besvärligt om intäkterna grundar sig på för höga befolkningstal.

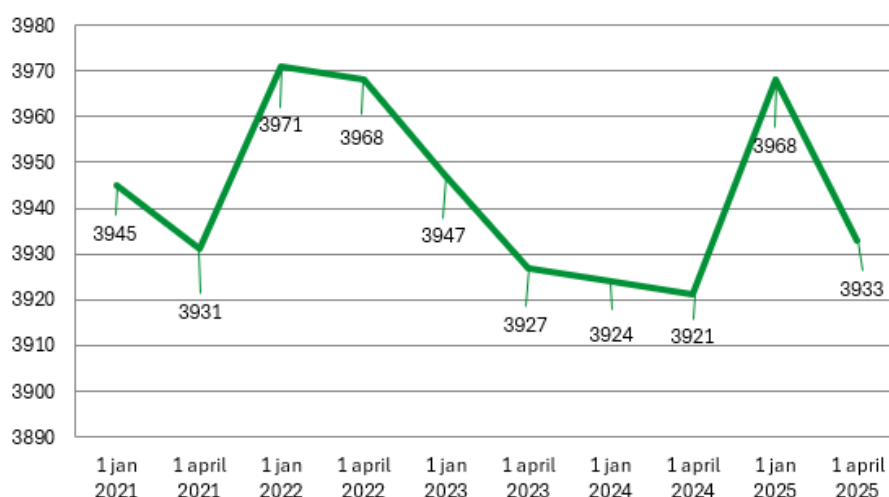
Till budgetåret 2026 beslutade ledningsgruppen initialt en befolkningsprognos på -39 invånare från föregående år, men senare justerades prognosen med ytterligare -23 invånare. Budgeterade intäkter för planåren utgår från initialt beslutat befolknings-tapp på -39 invånare per år.

Befolkning i Norsjö kommun, utfall och prognos per 1 januari

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Utfall 1 jan	3 986	3 945	3 971	3 947	3 924	3 968				
Prognos 1 jan							3 906	3 867	3 828	3 789
Skillnad fg år		8	-41	26	-24	-23	44	-62	-39	-39

Den 1 april 2025 hade Norsjö kommun 3 933 invånare. Budgeten bygger på 3 906 invånare den 1 januari 2026. Om antalet invånare blir lägre än budgeterat innebär det att intäkterna är för högt budgeterade och om antalet invånare blir högre skapas ett positivt ekonomiskt utrymme.

Befolkningsutveckling, antal invånare

3.5 Skatteuttag

Budgetberedningen ska arbeta fram förslag till skatteuttag för budgetåret som ska beslutas av kommunfullmäktige i samband med övriga budgetbeslut. Samtliga politiska partier som deltagit i budgetberedningen föreslår att skatteuttaget ska lämnas oförändrat till år 2026.

3.6 Skatteintäkter och generella statsbidrag

Prognoser för skatteintäkter och generella statsbidrag uppdateras av SKR några gånger varje år. Prognosen som presenterades i slutet av april ligger som underlag till budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag för budgetåren och planåren. Konjunkturuppgång medför att skatteunderlaget ökar kraftigt. Däremot sjunker de generella statsbidragen vilket dels beror på färre invånare, dels på lägre omfattning av LSS-verksamheten och dels på att de tillfälliga bidragen inom äldreomsorgen avslutas. Prognosen visar att budgeterade skatteintäkter och bidrag tillsammans ökar med 8,5 mnkr mellan 2025 och 2026. Se även Faktasammandrag på sid 19.

Prognos skatteintäkter och generella statsbidrag 2026-2029 (tkr)

	Budget 2025	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029
Skatteintäkter	218 854	222 633	227 786	241 301	243 923	252 223
Gen. statsbidrag och utjämning	132 682	140 395	132 265	127 610	130 825	129 477
SUMMA SKATTER OCH BIDRAG	351 536	363 028	360 051	368 911	374 748	381 700
Prognos årlig ökning av skatter och bidrag			8 515	8 860	5 837	6 952
3-procentig målsättning			10 802			

3.7 Personalomkostnadspåslag

Personalomkostnadspåslag (PO-påslag), består av tre delar, arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkring och avtalspension. Den höga inflation som rådde 2023-2024 medförde kraftigt ökande kostnader för avtalspension och värdesäkring av pensioner. Utifrån lägre inflation sjunker kostnaderna rejält år 2025, vilket medför sänkta PO-påslag.

Avtalspensionerna skiljer sig åt mellan enskilda kommuner beroende på andel avlönade över 7,5 prisbasbelopp. För en mer korrekt beräkning behöver kommunen utgå från sina egna pensionskostnader för anställd personal. Då Norsjö kommun har låg andel anställda med löner över 7,5 prisbasbelopp har PO-påslag på 39,42 procent lagts in i prislappsmodellen istället för 40,66 procent enligt SKR preliminära påslag. I april 2025 kom indikation om förhöjda kostnadsprognoser från anlitat pensionsbolag. Eftersom de nya prognoserna kom sent i processen har budgetberedningen valt att bortse från dessa, vilket innebär att kostnaderna för PO-påslag riskerar att vara för lågt budgeterade.

Personalomkostnadspåslag

	2025, beslutad SKR		2026, prel. SKR		2026, Norsjö	
	< 66 år	≥ 66 år	< 66 år	≥ 66 år	< 66 år	≥ 66 år
Arbetsgivaravgifter	31,42%	10,21%	31,42%	10,21%	31,42%	10,21%
Avtalsförsäkringar	0,20%	0,01%	0,20%	0,01%	0,20%	0,01%
Avtalspension	8,62%	5,59%	9,04%	5,59%	7,80%	5,59%
Totala PO-pålägg	40,24%	15,81%	40,66%	15,81%	39,42%	15,81%

3.8 Pensionskostnader på finansieringen

De inlösen som gjorts av den gamla pensionsskulden har besparat både stor skuld- och kostnadsökning då de inte belastats med värdesäkring på grund av inflationsuppräknig eller nya avtal med högre pensionsavsättning som ej inlöst skuld har belastats med. Vid inlösen beräknades att kostnaderna skulle sjunka med 3,0-3,7 mnkr per år för åren 2026-2029, men med anledning av stigande inflation, nya avtal med högre pensionsavsättning, värdesäkringskostnader samt ökade pensionsutbetalningar är de årliga kostnadsbesparingarna avsevärt högre än ursprunglig beräkning. Hur stor effekten är, är svår att säga med exakthet, bland annat eftersom varje individ som omfattades av inlösen hade egna inlösenindex och egna nivåer på avsatta pensionsmedel.

För budgetåret 2026 sänks budgeterade pensionskostnader på finansieringen². I likhet med PO-påslaget, se föregående avsnitt, och april månads pensionskostnadsprognos riskerar även finansieringens pensionskostnader att vara för lågt budgeterade. Den oro som finns i omvärlden medför kraftig osäkerhet inom ekonomin. Hur hög kostnaden blir för 2026 fastställs utifrån inflationsindex i juni 2025. I nedanstående tabell presenteras budgeterade kostnader och preliminära årskostnader.

Pensionskostnader finansiering, tkr

	2025	2026	2027	2028	2029
Budget	9 900	7 450	9 046	9 491	8 882
Preliminär årskostnad	10 290	9 229	9 046	9 491	8 882
Prognos budgetdifferens	-390	-1 779	0	0	0

3.9 Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

I SKR:s kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Som nämnts i avsnitt 3.7 förväntas kostnaderna för PO-påslag att fortsätta sjunka år 2026. Arbetskraftskostnaderna inklusive sänkta PO-påslag beräknas öka med 1,8 procent och övrig förbrukning beräknas öka med 2,5 procent vilket ger en total prisförändring på 2 procent. Detta är inlagt i prislappsmodellen.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) inklusive PO-effekten (%)

	2023	2024	2025	2026	2027	
Arbetskraftskostnad	7,5	4,4	-0,3	1,8	3,4	Förändring inkl. förändringar i PO-påslag.
Övrig förbrukning	4,7	2,3	2,4	2,5	2,6	
Prisförändring, PKV	6,7	3,7	0,6	2,0	3,2	

När PO-effekten exkluderas är kostnadsökningen för arbetskraft 3 procent, vilket motsvarar färdiga löneavtal för 2026. Kostnadsökning för övrig förbrukning beräknas öka med 2,5 procent. Om PO-påslaget varit oförändrat mellan åren skulle prisuppräknig totalt sett varit 2,9 procent.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) exklusive PO-effekten (%)

	2023	2024	2025	2026	2027	
Arbetskraftskostnad	3,6	3,3	3,4	3,0	3,5	Förändring exkl. förändringar i PO-påslag.
Övrig förbrukning	4,7	2,3	2,4	2,5	2,6	
Prisförändring, PKV	4,0	3,0	3,1	2,9	3,3	

² Pensionskostnader inom finansieringen avser utbetalningar för pensioner inom den gamla pensionsskulden, pensionskostnader förtroendevalda, löneskatt, pensionsförvaltningskostnader o.d.

I prislappsmodellen används PKV för uppräknig av de tekniska ramarna. Norsjö kommun har följt SKR:s beräkning och har till budgetåret gjort uppräknig med 2 procent i enlighet med PKV inklusive PO-effekten. Detta innebär en uppräknig av löner med 3 procent och övriga priser med 2,5 procent samt att PO-påslaget sänks.

3.10 Taxor och avgifter

Kommunfullmäktige beslutar om taxor och avgifter. Intentionen är att samla kommunens taxor och avgifter i ett gemensamt dokument. Avsikten är dels att dokumentet ska finnas lättillgängligt och dels ska finnas med i budgetberedningen som underlag vid budgetering. Samtliga verksamheter som hanterar taxor och avgifter har gjort en översyn av verksamhetens taxor och avgifter och lämnat förslag till taxor och avgifter 2026 till de politiska grupperna i budgetberedningen.

Till budgetåret 2026 har Socialdemokraterna och Vänstern lämnat ett gemensamt förslag till taxor och avgifter. Liberalerna och Kristdemokraterna har var för sig lämnat ett likadant förslag som majoriteten. Moderaterna har lämnat ett eget förslag medan Sverigedemokraterna inte har lämnat något förslag. Taxor och avgifter 2026 presenteras i eget dokument.

3.11 Investeringar och fördelning av kapitalkostnader

Genomförda och planerade investeringssatsningar har en direkt påverkan på driftkostnaderna via kapitalkostnader³. I prislappsmodellen ingår kapitalkostnader som en del i prislapparna och utgör en del i de verksamheter som jämförs med liknande alternativt lika stora kommuner. Detta innebär att verksamhetsområdena Utbildning och Omsorg, som omfattas av prislappar, varken får ökat eller minskat budgetutrymme vid ökande eller minskande kapitalkostnader. Däremot ökar eller minskar budgetutrymmet för övriga verksamheter utifrån ökade eller minskade kapitalkostnader. Ökade kapitalkostnader utgörs av nya investeringar medan minskade kapitalkostnader avser helt avskrivna och/eller investeringar som ej genomförts.

Budgetberedningen ska ta fram och föreslå vilka investeringar som kommunfullmäktige ska besluta om till budgetåret och efterföljande planår. Verksamheterna har presenterat 6 investeringsprojekt plus en investeringspott och en investeringsram, totalt 20 mnkr, till de politiska partierna i budgetberedningen. Partierna har sammanvägt förslagen med mandatperiodens investeringsmål. Till fullmäktige överlämnar Socialdemokraterna och Vänstern ett gemensamt förslag till budgetåret på totalt 20 mnkr som är identiskt med det som verksamheterna presenterat. Även Kristdemokraterna överlämnar ett sådant förslag. Liberalerna och Moderaterna har var för sig lämnat egna förslag till investeringar medan Sverigedemokraterna inte har lämnat något förslag.

Nytt för budgetåret 2026 är att kapitalkostnader för nya investeringsprojekt samt ej detaljbeslutad investeringspott och investeringsram budgeteras inom finansieringen istället för inom verksamheterna. Detta med anledning av att budgetmedel för kapital-

---

³ Kostnader för avskrivningar och ränta

kostnader på ej beslutade, försenade eller ej genomförda investeringar inte ska bli en kostnadsbuffert för verksamheterna. Ekonomichef ges mandat att omdisponera kapitalkostnadsbudget från finansieringen till kostnadsbelastad verksamhet när en investering är klar och börjar avskrivas. När budgetjustering gjorts ska kommunstyrelsen informeras om detta.

Vilka investeringar som föreslås och dess motförslag återfinns i nästkommande tabell. Den kompletta tabellen med samtliga förslag återfinns på sid 21, Investeringarbudget 2026 och plan 2027-2029.

Investeringsbudget, tkr	Förslag	Max	Förslag	Förslag	Förslag
	(S), (V)	lån	(L)	(KD)	(M)
	2026	2026	2026	2026	2026
Investeringspott KC förfogande	1 200		1 200	1 200	1 200
VA/gata 2022-2032 (35 mnkr) (~ 50% VA, 50% gata)	4 000	50%	2 000	4 000	4 000
Skalskydd till noder för reservkraft och kylning	500	100%	500	500	500
Utbyte vattenmätare (taxa)	1 500	100%	0	1 500	0
Gatljus	900		900	900	0
Treparten Sopbil för FNI 2027 (ersättning)	3 500	100%	0	3 500	0
FNI 2027 – kärl (ersättning)	2 200	100%	0	2 200	0
Investeringsram KS förfogande	6 200		6 200	6 200	6 200
Total investeringsbudget/-plan	20 000	9 700	10 800	20 000	11 900

Blåmarkerade rader hör till taxefinansierad verksamhet

3.12 Besparingar och prioriteringar i driftbudgeten

I det kommunalekonomiska utjämningsystemet erhåller kommunen 12,2 mnkr i bidrag för administration, uppvärmningskostnader samt att Norsjö är en krympande kommun. Dessa så kallade referenskostnader ingår inte i prislapparna. Av den anledningen har dessa lagts in som en fast prioritering till Utbildning och Omsorg i enlighet med SKR:s fördelning. Efter fördelning av referenskostnaderna återstod 0,3 mnkr som fördelats till idrotts- och fritidsanläggningar. Nästa del i processen var att verksamheterna, med hänsyn till kvarvarande prioriteringsutrymme på 22,6 mnkr, gemensamt arbetade fram ett förslag till driftbudget. Förslagen innefattar både effektiviseringar och prioriteringar för budgetåret och efterföljande planår. Verksamheternas förslag har presenterats och överlämnats till de politiska partierna.

Samtliga politiska partier, utom Sverigedemokraterna som inte deltagit i budgetberedningen, har utifrån verksamheternas förslag gjort ett antal justeringar. Totalt sett har det lämnats fyra olika förslag till driftbudget. Samtliga föreslagna politiska prioriteringar per SCB rad framgår på sid 22 samt de olika politiska partiers budgetförslag återfinns i bilaga 2.

3.13 Kommunfullmäktige

Majoriteten samt Kd föreslår att fullmäktiges rambudget ska uppgå till 1 829 tkr för budgetåret. Detta motsvarar en ökning med 483 tkr (35,9 procent) jämfört med 2025 års budget. Förslaget innefattar bland annat ökat anslag för revisionskostnader, återgång till ordinarie partistöd efter två år med reducerad nivå samt kostnader för valår. Politikernas förslag till rambudget återfinns i nästkommande tabell.

Kommunfullmäktige

Budgetförslag, tkr	(S), (V)	(S), (V) Skillnad mot fg år	(L)	(Kd)	(M)
Kommunfullmäktige	1 829	483	1 626	1 829	1 748
Summa Kommunfullmäktige	1 829	483	1 626	1 829	1 748

3.14 Kommunstyrelsen

Majoriteten samt Kd föreslår att kommunstyrelsens rambudget ska uppgå till 332 912 tkr för budgetåret. Detta motsvarar en ökning med 13 206 tkr (4,1 procent) jämfört med 2025 års budget. Rambudgeten motsvarar teknisk ram samt politiska prioriteringar.

I juni tar fullmäktige beslut om kommunstyrelsens rambudget. Nedan angivna anslag inom kommunstyrelsens verksamheter ska ses som ett riktmärke och kan eventuellt omfördelas något mellan verksamheterna under höstens detaljbudgetarbete. Beslut om kommunstyrelsens detaljbudget samt detaljerade budgetskrivelser för varje verksamhetsområde beslutas av styrelsen i början av december 2025. Politikernas förslag till kommunstyrelsens rambudget återfinns i nedanstående tabell.

Kommunstyrelsen

Budgetförslag, tkr	(S), (V)	(S), (V) Skillnad mot fg år	(L)	(Kd)	(M)
Kommunledningskontor	21 739	935	22 164	21 794	32 363
Kommunal utveckling	36 165	-1 905	35 943	36 110	34 422
Omsorg	145 527	9 234	145 527	145 527	136 727
Utbildning	129 481	4 941	129 481	129 481	129 481
Summa Kommunstyrelsen	332 912	13 206	333 115	332 912	332 993

3.15 Gemensamma nämnder

Samtliga politiska partier föreslår att totalt 10 769 tkr avsätts i budget till de gemensamma nämnderna. Detta är -1 058 tkr lägre än den tekniska ramen, men 211 tkr högre än 2025 års budget. De rambudgetar som Norsjö kommuns politiker föreslår för var och en av de gemensamma nämnderna återfinns i nedanstående tabell.

Norsjös politiker föreslår att Miljö- och byggnämnden får 10 375 tkr i rambudget för Norsjös andel i nämnden, en ökning med 211 tkr (2,0 procent) jämfört med 2025 års budget. Malå kommun har lämnat en preliminär rambudget på 10 282 tkr. Som nämnts tidigare kan justering av rambudget för Norsjös andel i nämnden komma att ske mot KS-förfogande efter Malå kommun fattat budgetbeslutet för Norsjö kommun.

Gemensamma nämnder

Budgetförslag, tkr	(S), (V)	(S), (V) Skillnad mot fg år	(L)	(Kd)	(M)
Miljö- och Byggnämnden inkl. räddningstjänst	10 375	211	10 375	10 375	10 375
Treparten, renhållning	0	0	0	0	0
Överförmyndarnämnd	56	1	56	56	56
Nämnd för personalsystem	338	-1	338	338	338
Summa Gemensamma nämnder	10 769	211	10 769	10 769	10 769

3.16 Fördelning driftbudget

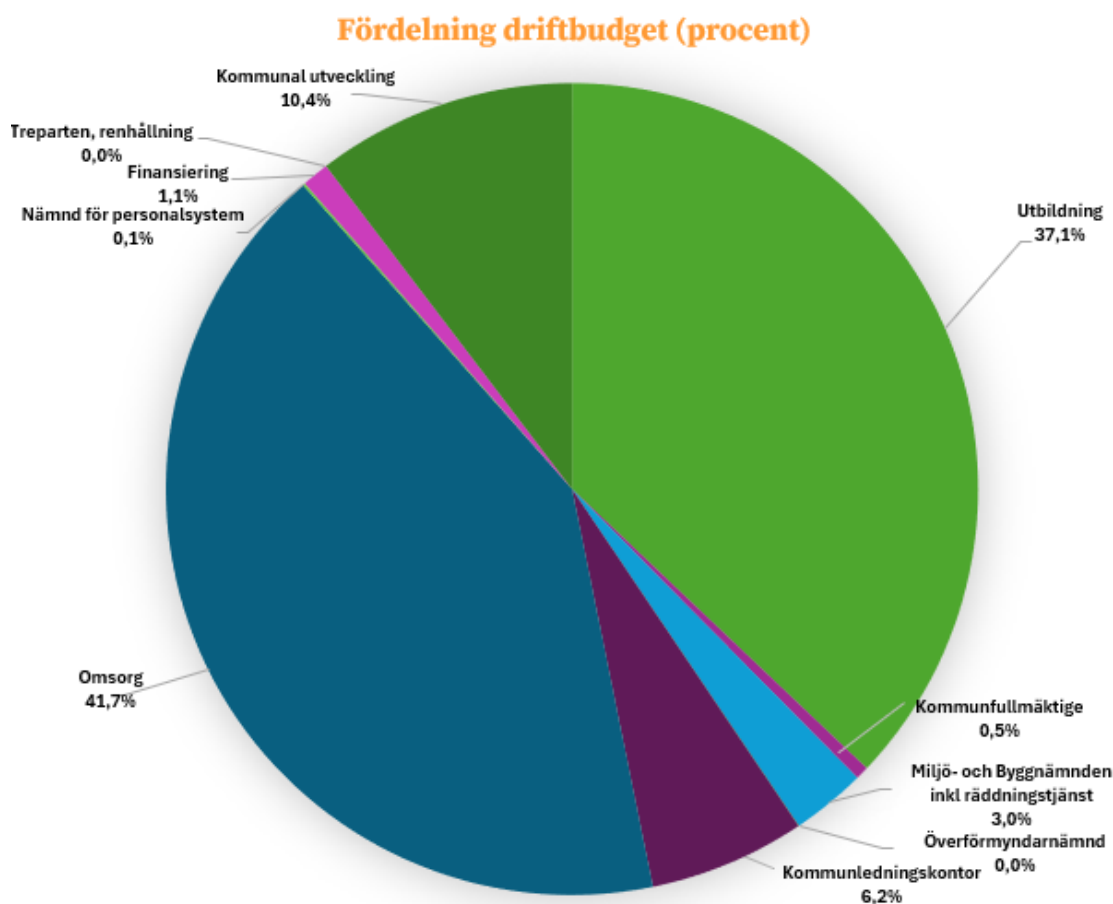
För budgetåret uppgår den totala driftbudgeten (netto) till 346 mnkr. Utöver utfördelad driftbudget är 10,8 mnkr avsatt till budgeterat resultat, vilket motsvarar 3,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det budgeterade resultatet är därmed förenligt med det ekonomiska effektivitetsmålet.

Den totala budgetökningen för kommunens verksamheter uppgår till 4,2 procent jämfört fjolårets budget. Nedanstående tabell visar procentuell förändring.

Budgetförändring jämfört mot föregående år

Kommunfullmäktige	35,9 %
Kommunstyrelsen	4,1 %
Miljö- och Byggnämnden inkl. räddningstjänst	2,1 %
Treparten, renhållning	0-budget
Överförmyndarnämnd	1,6 %
Nämnd för personalsystem	-0,2 %
Totalt budgetförändring jämfört mot föregående år	4,2 %

I nedanstående diagram framgår hur budgeten är fördelad mellan styrelser, nämnder, verksamheter och finansiering. Som nämnts tidigare kan fördelningen komma att omdisponeras under hösten detaljbudgetarbete inom kommunstyrelsens verksamheter. Detta beror till exempel på att kostnader kan behöva omfördelas mellan olika verksamheter. Se även Resultatbudget 2026 på sid 20.

3.17 Verksamheterna lägger totalt förslag till driftbudget

Tidigare år har budgetberedningen arbetat utifrån verksamheternas ”önskemål” om effektiviseringar och utökningar. Detta har vanligtvis medfört väldigt många specifika rader, där total nettokostnadsökning kraftigt överstigit prioriteringsutrymmet. Förfarandet har gjort det utmanande för politiken att ”prioritera bland prioriteringarna”. Då företrädare för Norsjö kommun hörde talas om att verksamhetsansvariga i Arvidsjaur kommun, i så kallade vita-röken-möte, tillsammans enades om ett färdigt förslag till driftbudget enades verksamhetsansvariga att föreslå en liknande process i Norsjö kommun. Förslaget har därefter hanterats och beslutats av budgetberedningen.

Verksamheterna har haft två vita-röken-möten där totalt förslag till driftbudget överlämnats till politiken för hantering. Samtliga partigrupper har gått igenom verksamheternas förslag till driftbudget och haft möjlighet att omfördela medel. För kommunfullmäktige, kommunstyrelsens verksamheter och de gemensamma nämnderna blir uppräknningen 13,9 mnkr mer än 2025 års budgetnivå. Att uppräknningen blir så pass hög beror på den befolkningstillväxt som skedde under 2024. Ur prioriteringsutrymmet fördelades initialt strukturmedel ut med 12,2 mnkr. Resterande utrymme uppgick till 22,6 mnkr. Nedanstående tabell visar teknisk ram inklusive strukturmedel samt den politiska majoritetens förslag till verksamheternas prioriteringar och driftbudget. De belopp som finns inom kolumnen ”Prio” visar hur mycket medel som varje verksamhet föreslås få mer eller mindre än teknisk ram inklusive strukturmedlen. Samtliga politiska partiers budgetförslag återfinns i bilaga 2.

Majoritetens förslag till driftbudget

Budgetförslag, tkr	Teknisk ram 2026*	Prio	Budget 2026
Kommunfullmäktige	1 593	236	1 829
Kommunledningskontor	20 199	1 540	21 739
Kommunal utveckling	33 606	2 559	36 165
Omsorg	128 727	16 800	145 527
Utbildning	126 948	2 533	129 481
Miljö och bygg inkl. räddningstjänst	11 375	-1 000	10 375
Treparten Renhållning	0	0	0
Överförmyndarnämnd	114	-58	56
Nämnd för personalsystem	338	0	338
Summa förslag till driftbudget	310 676	22 610	345 510

*Teknisk ram inklusive strukturmedel

Kommunstyrelsen har alltid det övergripande ansvaret över bland annat ekonomin, men med det nya förfarings sättet ställs ännu större krav och ansvar på verksamheterna att faktiskt hålla tilldelad budget eftersom verksamheterna har arbetat fram grundförslaget till driftbudget. På sikt förväntas verksamheterna genomgående styra mot ökad kostnadseffektivitet, att närma sig ett budgetutrymme som i högre grad motsvarar teknisk ram och samtidigt hålla sig inom ramen för en ekonomi i balans.

De senaste årens svaga resultat har urholkat kommunens köpkraft. Detta påverkar förmågan och beredskapen att finansiera kommunens stora investeringsbehov med egna medel. I likhet med övriga Sverige har det fötts få barn i Norsjö de tre senaste åren samtidigt som andelen äldre ökar. Det är helt avgörande att prioritera och genomföra nödvändiga demografiska anpassningar för att skapa rejäla överskott och därmed återuppbygga likviditeten för att skapa beredskap att klara de omfattande investeringsbehov som kommunen har.

Faktasammandrag (tkr)

	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Verksamhetens intäkter	91 948	86 198	90 730	111 897	88 531	
Verksamhetens kostnader	-421 914	-397 756	-431 949	-455 434	-413 974	
Avskrivningar	-9 554	-10 755	-10 309	-13 070	-14 822	-15 584
Verksamhetens nettokostnader	-339 520	-322 314	-351 528	-356 607	-340 265	-345 510
Skatteintäkter	192 761	202 579	209 267	210 154	218 854	227 786
Generella statsbidrag och utjämning	121 068	129 173	131 854	139 013	132 682	132 265
Finansiella intäkter	982	538	2 463	1 987	400	400
Finansiella kostnader	-156	-411	-760	-1 084	-1 312	-700
Årets resultat	-24 866	9 566	-8 704	-6 537	10 359	10 789
Resultat i förh. till skatteintäkter och bidrag	-7,92%	2,88%	-2,55%	-1,87%	3,00%	3,00%
Nettokostnader inklusive avskrivningar i procent av skatteintäkter och bidrag	108,19%	97,15%	103,05%	102,13%	96,78%	96,92%
Nettoinvesteringar	19 969	28 209	16 761	23 887	16 510	20 000
Amorteringar på lån	0	0	0	1 680	3 360	3 360
Nya lån	0	0	0	12 200	0	max 9 700
Skattesatser %						
Norsjö kommun	23,35	23,35	23,35	23,35	23,35	23,35
Västerbottens läns landsting	11,35	11,35	11,35	11,35	11,35	
Summa skattesats för Norsjö	34,70	34,70	34,70	34,70	34,70	
Genomsnittlig skattesats i länet	34,22	34,22	34,21	34,20	34,20	
Genomsnittlig skattesats i hela riket	32,27	32,24	32,24	32,37	32,41	
Antal invånare den 1 januari	3 945	3 971	3 947	3 924	3 968	prel 3 906
Antal invånare den 1 november	3 963	3 960	3 917	3 981		
Antal invånare den 31 december	3 971	3 947	3 924	3 968	prel 3 906	
Förändring antal invånare under året	26	-24	-23	44	prel -62	prel -39
Förändring antal invånare 1/11-1/11	17	-3	-43	64		

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för budgetåret baseras på SKR:s aprilprognos.

Resultatbudget 2026 och plan 2027-2029 (tkr)

	Budget	Plan	Plan	Plan
(S), (V)	2026	2027	2028	2029
Kommunfullmäktige	1 829	1 911	1 967	2 029
Kommunstyrelse	332 912	338 028	342 729	349 563
varav Kommunledningskontor	21 739	24 086	23 961	24 644
Kommunal utveckling	36 165	38 387	38 882	39 650
Omsorg	145 527	148 097	150 057	152 052
Utbildning	129 481	127 459	129 830	133 218
Gemensamma nämnder	10 769	12 079	12 353	12 628
varav Miljö- och byggnämnd inkl. räddningstjänst	10 375	11 617	11 879	12 144
Trepartens renhållningsnämnd	0	0	0	0
Överförmyndarnämnd	56	116	119	122
Nämnd för personalsystem	338	346	354	363
Interna poster finansiering inkl. intern ränteintäkt	-3 998	-3 524	-3 343	-3 170
Pensionskostnad, finansiering	7 450	9 050	9 500	8 900
Verksamhetens budgeterade nettokostnader	348 963	357 544	363 206	369 950
Finansiella poster	359 751	368 611	374 448	381 400
Skatteintäkter	227 786	241 301	243 923	252 223
Generellt statsbidrag och utjämning	132 265	127 610	130 825	129 477
varav Inkomstutjämningsbidrag	67 947	65 891	72 207	73 530
Strukturbidrag	5 286	5 233	5 180	5 126
Regleringsbidrag	8 994	6 720	5 133	3 537
Kostnadsutjämningsbidrag	39 532	39 287	37 851	36 855
Bidrag för LSS-utjämning	2 502	2 476	2 451	2 426
Kommunal fastighetsavgift	8 003	8 003	8 003	8 003
Övriga generella statsbidrag	0	0	0	0
Finansnetto	-300	-300	-300	-300
varav Finansiella intäkter	400	400	400	400
Finansiella kostnader	-700	-700	-700	-700
Årets budgeterade resultat	10 789	11 067	11 242	11 450
Årsresultatets andel av skatteintäkt och statsbidrag	3,00%	3,00%	3,00 %	3,00%

Investeringsbudget 2026 och plan 2027-2029 (tkr)

(S), (V)	Totalt belopp	Beslut t o m	Budget	Max lån	Plan	Plan	Plan
		2025	2026	2026	2027	2028	2029
VA/gata 2022-2032 (35 mnkr) (~ 50% VA, 50% gata)	35 000	14 000	4 000	50%	0	0	0
Investeringspott KC förfogande	5 800	1 000	1 200		1 200	1 200	1 200
Skalskydd till noder för reservkraft o kylning	500	0	500	100%	0	0	0
Utbyte vattenmätare (taxa)	1 500	0	1 500	100%	0	0	0
Gatljus	900	0	900		0	0	0
Treparten sopbil för FNI 2027 (ersättning)	3 500	0	3 500	100%	0	0	0
FNI 2027 – kärl (ersättning)	2 200	0	2 200	100%	0	0	0
Investeringsram KS förfogande	48 500	0	6 200		14 300	14 000	14 000
Total investeringsbudget/-plan	97 900	15 000	20 000	9 700	15 500	15 200	15 200
<i>Blåmarkerade rader: taxefinansierad verksamhet</i>							

Politiska prioriteringar driftbudget 2026

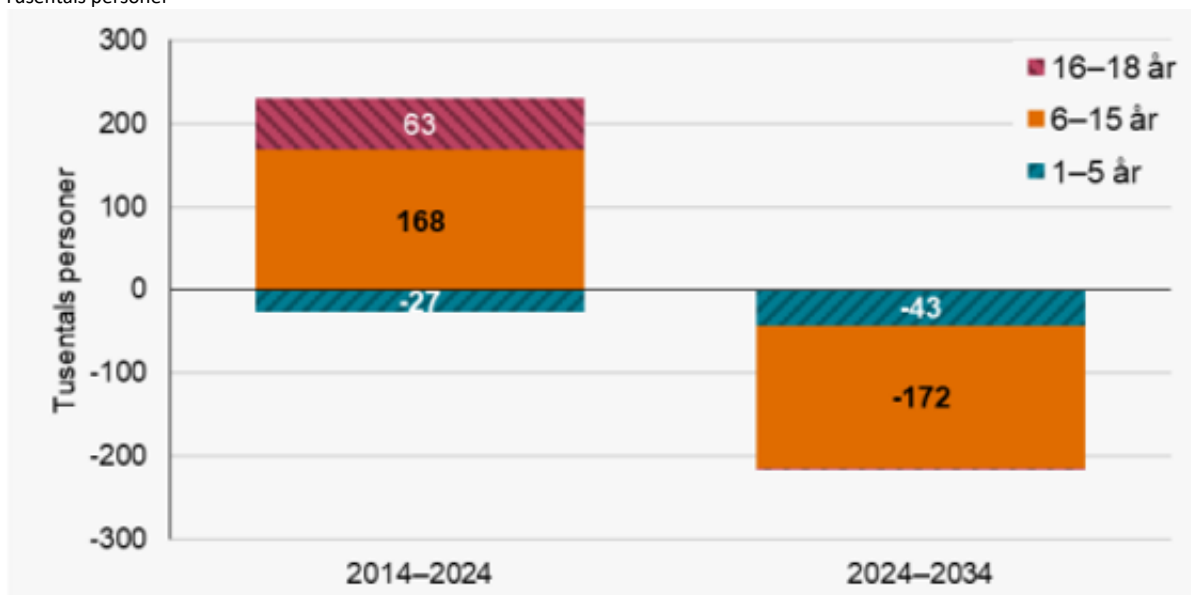
	Grund, v-het	(S) (V)	(L)	(Kd)	(M)	(Sd)
100 Nämnd- och styrelseverksamhet	-125	-550	-125	-495	10 774	
110 Stöd till politiska partier	81	81	0	81	0	
120 Revision	100	100	100	100	100	
130 Övrig politisk verksamhet	122	122	0	122	122	
215 Fysisk och teknisk planering, bostadsförbättr.	0	0	-300	0	0	
220 Näringslivsfrämjande åtgärder	0	0	-697	0	-600	
230 Turistverksamhet	-333	-333	-333	-333	-333	
249 Väg- och järnvägsnät, parkering	-600	-600	-600	-600	0	
250 Parker	0	0	0	0	0	
261 Miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning	-500	-500	-500	-500	-500	
263 Miljö- hälsa och hållbar utveckling	0	0	0	0	0	
267 Alkoholtilstånd m.m.	0	0	0	0	0	
270 Räddningstjänst	-500	-500	-500	-500	-500	
275 Totalförsvaret och samhällsskydd	0	0	0	0	0	
300 Allmän fritidsverksamhet	-258	-258	-258	-258	-258	
310 Stöd till studieorganisationer	0	0	100	0	0	
315 Allmän kulturverksamhet, övrigt	718	1 068	718	1 018	0	
320 Bibliotek	0	0	0	0	0	
330 Musikskola / kulturskola	0	75	200	70	0	
340 Idrotts- och fritidsanläggningar	2 000	2 000	2 000	2 000	1 600	
350 Fritidsgårdar	634	634	1 534	634	634	
407 Förskola inkl vks 400 och 412	627	627	627	627	627	
425 Fritidshem inkl vks 415	340	340	340	340	340	
435 Förskoleklass	0	0	0	0	0	
440 Grundskola	-900	-900	-900	-900	-900	
443 Anpassad grundskola	0	0	0	0	0	
450 Gymnasieskola	320	320	320	320	320	
453 Anpassad gymnasieskola	0	0	0	0	0	
470 Grundläggande vuxenutbildning (inkl vks 472 o 476)	979	979	979	979	979	
475 Högskoleutbildning m.m.	1 167	1 167	1 167	1 167	1 167	
478 Uppdragsutbildning m.m.	0	0	0	0	0	
510 Vård och omsorg om äldre	12 065	12 065	15 065	12 065	3 065	
513 Insatser enligt LSS/SFB	0	0	-3 000	0	0	
520 Insatser personer funktionsnedsättn. (ej LSS/SFB)	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	
530 Färdtjänst/riksfärdtjänst	0	0	0	0	200	
550 IFO (verksamheterna 559, 569, 571, 575 och 585)	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200	
600 Flyktingmottagande	0	0	0	0	0	
610 Arbetsmarknadsåtgärder	-712	-712	-712	-712	-712	
800 Arbetsområden och lokaler	0	0	0	0	0	
810 Kommersiell verksamhet	0	0	0	0	-200	
832 Buss, bil och spårbundna persontransporter	685	685	685	685	685	
865 Vattenförsörjning och avloppshantering	0	0	0	0	0	
870 Avfallshantering	0	0	0	0	0	
910 Gemensamma lokaler	0	0	0	0	0	
920 Gemensamma verksamheter	1 900	1 900	1 900	1 900	1 200	
Summa	22 610	22 610	22 610	22 610	22 610	-

Demografiska förändringar

Nedanstående diagram visar att antalet invånare mellan 1-18 år ökat kraftigt mellan 2014-2024 och att prognosen visar på en kraftig minskning av åldersgruppen mellan 2024-2034.

Förändring antal invånare 1-18 år mellan 2014-2024 samt prognos 2024-2034

Tusentals personer

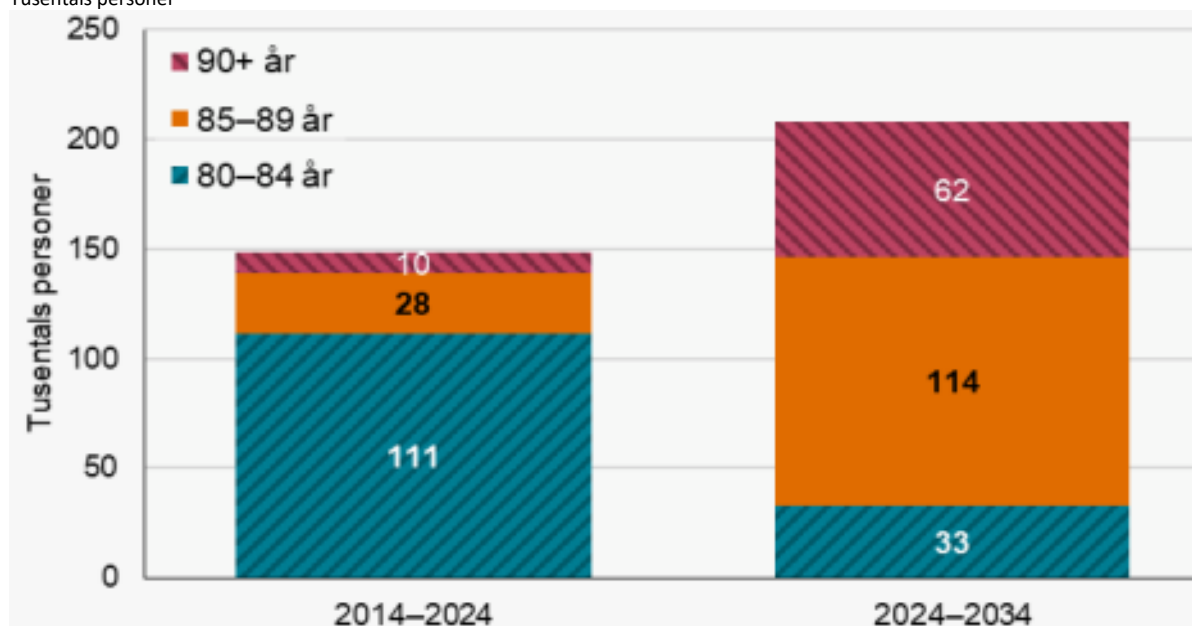

Källa: Statistiska centralbyrån

Nedanstående diagram visar att antalet invånare 80+ år ökat och ökar kraftigt både perioden 2014-2024 och 2024-2034. Den prognosticerade förändringen är större än den historiska och den åldersgrupp som ökar mest är 85-89 år, vilket tillskrivs den stora grupp som var född på 1940-talet.

Förändring antal invånare 80+ år mellan 2014-2024 samt prognos 2024-2034

Tusentals personer

Källa: Statistiska centralbyrån

Samtliga politikers budgetförslag återfinns i nedanstående tabell.

Budgetförslag, tkr	(S, V)	(L)	(Kd)	(M)	(Sd)
Kommunfullmäktige	1 829	1 626	1 829	1 748	
Kommunstyrelsen	332 912	333 115	332 912	332 993	
Kommunledningskontor	21 739	22 164	21 794	32 363	
Kommunal utveckling	36 165	35 943	36 110	34 422	
Omsorg	145 527	145 527	145 527	136 727	
Utbildning	129 481	129 481	129 481	129 481	
Gemensamma nämnder					
Miljö och bygg inkl. räddningstjänst	10 375	10 375	10 375	10 375	
Treparten Renhållning	0	0	0	0	
Överförmyndarnämnd	56	56	56	56	
Nämnd för personalsystem	338	338	338	338	
Totalt verksamheter	345 510	345 510	345 510	345 510	

Vår Värdegrund

NORSJÖ

K

POSITIVITET

ENGAGEMANG

M

RESPEKTFULLHET

PROFESSIONALITET

NORSJÖ
kommun